

одну з найбільш переоцінених тенденцій в сфері логістичних технологій. У логістичній галузі технологія блокчейн зможе допомогти значно полегшити обмін приватними даними для різних вантажовідправників або перевізників.

Транспортні компанії повинні переводити інформацію в цифрову форму, стандартизувати дані, виконувати очистку та управляти даними. Після впровадження загальногалузевого стандарту компанії повинні сформувати екосистему партнерів по ланцюжку постачань, щоб використовувати стандарт в загальному блокчейн-середовищі.

5. Зростання інвестицій в логістичні стартапи з боку венчурних компаній. У 2020 році інвестиції стали одним з найважливіших трендів логістичних технологій, завдяки значній кількості інвестицій венчурними компаніями. Так як інвестиції венчурних компаній в логістичні стартапи зростає, великі логістичні компанії починають теж йти цим шляхом. Значна кількість компаній вклали мільйони доларів в нові технології, розроблені інноваційними стартапами, або ж придбали їх. Щоб отримати кращий результат, логістичні компанії можуть: використовувати свої можливості, проводячи дослідні роботи і розробляти інновації за допомогою своїх нових партнерів.

Отже, підприємства, які стежать за трендами і швидко адаптуються до мінливих обставин, зможуть управляти ситуацією, створювати затребувані послуги та посилювати свої позиції на ринку.

ПІДПРИЄМСТВО ЯК СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНА СИСТЕМА

Побережець В.В.

Науковий керівник: Вадвійчик І.М., доцент

Київський національний торговельно-економічний університет

Соціально-економічні системи можна віднести до складних імовірнісних динамічних систем, в яких відбуваються процеси виробництва, розподілу, обміну й споживання матеріальних та інших благ. Ці системи належать до класу кібернетичних систем, тобто систем з управлінням. Серед систем, створених людьми, можна виокремити особливу категорію так званих цілеспрямованих систем, до яких належать соціально-економічні системи. Це такі системи, що мають ціль функціонування та містять у своєму складі людей як елементи. Розглядаючи економіку на макрорівні, під економічною системою можна розуміти систему виробництва, розподілу, обміну та споживання матеріальних благ. Соціально-економічні фактори розглядаються як зовнішні стосовно процесу матеріального виробництва, і саме вони визначають його ціль.

Питання соціально-економічної системи є не вивченим і підлягає у подальшому тлумаченні та розгляді.

Метою даного дослідження є встановлення сутності та природи соціально-економічного розвитку підприємства, як соціальної системи.

Компоненти та елементи економіки характеризуються складною системою взаємозв'язків як безпосередніх, так і опосередкованих, прямих і зворотних, функціональних, причинних, інформаційних. Сучасні підприємства, об'єднання, холдінги, концерни, асоціації, корпорації становлять собою складні і динамічні соціально-економічні системи [2, с. 54].

У соціально-економічних системах постійно виникають фактори невизначеності, які поділяють на зовнішні та внутрішні. До зовнішніх факторів відносяться: нові економічні умови постачання і реалізації продукції, новітні інноваційні досягнення наукових закладів; останні податкові новини та митні зміни тощо. Внутрішніми факторами є: реконструкція і реформування підприємств; впровадження нових форм організації та оплати праці; зміни у кількісному і якісному складі працівників; виникнення труднощів у зв'язку з погіршенням морального клімату в колективі; технічні і технологічні помилки спеціалістів, ненадійність техніки та ін. [1, с. 24].

Соціально-економічна система має ієрархічну (багатоступеневу) структуру, за якої кожний рівень управління має певну автономію і є безпосереднім об'єктом управління для вищого рівня (ланка-бригада-відділок (цех-підприємство)). Ієрархія і кількість підсистем залежать від внутрішньої складності підприємства, а також від його цілей і завдань. Ієрархічний принцип побудови структури управління підприємством дозволяє певною мірою спростити систему, а також долати інформаційні бар'єри, що виникають в організації. Соціально-економічна система характеризується різними технічними, технологічними, організаційними та економічними потенціалами. [1, с. 47-48].

Реалії української економіки пріоритетним чинником ефективного господарювання визначають взаємодію господарюючого суб'єкта з його соціальним середовищем. Віддається перевага гуманістичному підходу в управлінні, зростає роль соціальної корисності організації, що створюють перспективи розвитку окремим фірмам, галузям та суспільству в цілому [4, с. 54]. Термін «соціально-економічний розвиток» відображає кореляційну залежність між рівнем економічного розвитку і вирішенням соціальних проблем країни і її господарюючих суб'єктів. Під даним терміном розуміють процес трансформації відносин між економічними суб'єктами та соціальними групами населення [2, с. 394]. Соціально-економічний розвиток – складний суперечливий процес, у якому взаємодіють позитивні і негативні фактори, а періоди прогресу змінюються періодами регресу. Отже, соціально-економічний розвиток підприємства визначають як незворотну, спрямовану і закономірну зміну системи на підставі реалізації властивих їй механізмів самоорганізації. Розвиток системи означає її здатність до перетворення при збереженні відносної стійкості і протидії змінам [3, с. 151]. Русійною основою розвитку є його соціально-економічний потенціал, який розглядається як сукупність властивостей досліджуваного об'єкта, що являє собою динамічну систему, є результатом високоефективної, компетентної та успішної діяльності підприємства, спрямованої на отримання соціального, економічного та

екологічного ефектів [5,с. 514].

Отже, у багатьох країнах з ринковою економікою протягом останніх століть відбувалося економічне зростання, а з ним і підвищення рівня життя населення. Економіка цих країн розвивалася нерівномірно, проте економічний розвиток мав не хаотичний, а хвилеподібний характер: піднесення неминуче чергувалося зі спадом, інколи наставали глибокі економічні депресії з великим безробіттям. Тому об'єктивною необхідністю виступає подальше вивчення соціально-економічного розвитку підприємства на засадах його циклічності, поглиблення теорії та вдосконалення практичних інструментів щодо обґрунтування напрямів розвитку промислового підприємства.

Література:

1. Богатирьов І. О. Управління розвитком підприємства (за матеріалами малих підприємств меблевої промисловості України): автореф. дис. канд. екон. наук: 08.06.01. Європейський ун-т фінансів, інформаційних систем, менеджменту і бізнесу. К., 2004.

2. Ворожейкин И. Е. Управление социальным развитием организации: Учебник. Серия: Высшее образование. М.:ИНФРА- М., 2001. 176 с.

3. Запасна І. С. Економічна сутність розвитку підприємства. URL: http://www.nbu.gov.ua/Articles/Kultnar/knp96/knp96_33-37.pdf.

4. Погорелое Ю. С. Развитие предприятия: понятия та виды. URL: http://www.nbu.gov.ua/Articles/Kultnar/knp88/knp88_75-81.pdf.

5. Залуцький В. П. Сутність соціально-економічного розвитку машинобудівних підприємств: методи та принципи їх забезпечення. *Науковий вісник НЛТУ України*. 2009.

БІЗНЕС-ПЛАНУВАННЯ В АНТИКРИЗОВОМУ УПРАВЛІННІ ПІДПРИЄМСТВОМ ПІД ЧАС ПАНДЕМІЇ COVID-19

Рейзлер Є.Д.

Науковий керівник: Марченко О.В., к.е.н, доцент

Харківський національний університет будівництва та архітектури

У березні 2020 року світ сколихнула пандемія COVID-19. Через те економіка усіх країн опинилася у кризовому становищі, змушуючи керівників країн переглядати фінансову політику. Те ж саме, але у меншому масштабі очікувало і керівників підприємств. Багато фірм не витримало кризових явищ та конкуренції і закрилося. За інформацією Державної служби статистики України [1], фінансовий результат підприємств до оподаткування (крім малих і сільськогосподарських підприємств) за I півріччя 2020 р. становить 29,2 млрд грн прибутку, що у 7,5 рази менше, ніж за аналогічний період 2019 р. Найбільшу загрозу криза в умовах пандемії представляє для середнього і малого бізнесу. Власники малих та середніх підприємств повідомляють про зменшення доходів на 25-50% порівняно з до карантинним періодом і